

NADÁCIA DeDo

Solidarita s deťmi
z detských domovov

NÁSILIE PÁCHANÉ NA ŽENÁCH

Formy a spôsoby, ako pomôcť

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ
PROGRAM
ĽUDSKÉ
ZDROJE

IA MPSVR SR

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk | www.ia.gov.sk

OBSAH

-
- 3 Právna úprava
 - 4 Formy násilia
 - 8 Ako pomôcť
 - 12 Stratégie na zvýšenie bezpečia
-

NÁSILIE PÁCHANÉ NA ŽENÁCH

**JE JEDNOU Z NAJČASTEJŠÍCH FORIEM PORUŠOVANIA ĽUDSKÝCH PRÁV ŽIEN NA SVE-
TE. JE TO VEDOMÉ A KONTROLOVANÉ
SPRÁVANIE, PRETO ZODPOVEDNOSŤ
ZAŇHO NESIE VŽDY TEN, KTO HO PÁCHA.**

PRÁVNA ÚPRAVA

Na Slovensku upravuje domáce násilie predovšetkým paragraf 208 Trestného zákona (Zákon č. 300/2005 Z.z.), ktorý vymenováva, ktoré skutky sú považované za týranie blízkej a zverejnej osoby.

ČO TENTO POJEM ZNAMENÁ?

Za násilie páchané na ženách sa považuje akýkoľvek čin násilia, založený na rodovej nerovnosti, ktorého dôsledkom je, alebo ktorý smeruje k tomu, aby jeho dôsledkom bolo fyzické, sexuálne alebo psychické poškodenie ženy, vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, nátlaku alebo akéhokoľvek upierania slobody, či už vo verejnom alebo v súkromnom živote. Prevažná väčšina páchatel'ov sú muži. Vysvetlenie tohto fenoménu spočíva v dlhotrvajúcej nerovnosti v mocenských vzťahoch medzi ženami a mužmi v našej spoločnosti. Pre násilie neexistuje žiadne ospravedlnenie. Nikto nemá právo sa k druhému človeku správať násilne.

A large, solid red geometric shape, resembling a triangle or a trapezoid, is positioned in the bottom right corner of the page. It is oriented with its base at the bottom and its apex pointing towards the top right.

FORMY NÁSILIA

Násilie v párových vzťahoch

Obchodovanie so ženami

Znásilnenie

Sexuálne zneužívanie

Sexuálne obťažovanie

Nútená prostitúcia

Mrzačenie ženských pohlavných orgánov

Najrozšírenejšou formou násilia páchaného na ženách je násilie páchané na ženách v párových vzťahoch, čiže násilie, ktoré na ženách páchajú ich manželia, partneri, alebo bývalí manželia a partneri. Mnohokrát sa násilie páchané na ženách v párových vzťahoch prejavuje v rôznych formách, prípadne ich kombináciami:

Fyzické formy predstavujú podobu faciiek, strkanie, kopanie, bite, trhanie vlasov, popáleniny, ubližovanie predmetmi, zbraňou a pod. Dôsledkom čoho dochádza k rôzne závažným zraneniam od modrín cez zlomeniny až k zraneniam s dlhodobými zdravotnými komplikáciami. Taktiež môže viesť k fatálnym následkom. Často sa vyskytujú aj skryté formy ako napr. hrozba fyzickým násilím (zdvihnutie/zahnanie sa rukou), hádzanie predmetmi tesne vedľa ženy alebo detí a ďalšie spôsoby fyzického ohrozovania, ktoré nezanechávajú zranenia.

Za psychické formy násilia sa považuje vyhrážanie sa vraždou žien/detí, muž sa vyhráža samovraždou, únosom detí, ublížením rodine alebo známym, zastráša ženu, verbálne ju ponižuje, nadáva jej a uráča ju, obťažuje a prenasleduje ženu, neustále ju kritizuje a kontroluje telefonáty, pohyb. Snaží sa ju sociálne izolovať, a to zamedzením a zakazovaním kontaktu s rodinou a známymi, znevažovaním v práci či v inštitúciách, kde žena hľadá pomoc.

Ekonomické formy majú za následok nerovný prístup k finančným zdrojom rodiny a ich kontrolu. Muž neprispieva na starostlivosť o deti a domácnosť, sám rozhoduje o použití spoločných financií, bráni žene v prístupe k spoločnému majetku, zadlžuje rodinu úvermi a podobne.

Sexuálne násilie nepredstavuje prioritne sexuálne uspokojenie, ale dosiahnutie úplnej kontroly nad telom ženy. Ide o také formy násilia ako vy-nucovanie pohlavného styku alebo iných sexuálnych praktík, znásilnenie, nútenie k sexu s inými mužmi, alebo pred inými osobami a podobne.

Prenasledovanie je osobitá forma násilia, ktorá sa vyskytuje počas vzťahu, ale často aj dlho po jeho ukončení. K formám prenasledovania patrí fyzické prenasledovanie ženy - sledovanie kam a s kým chodí; neustále čakanie pred prácou, alebo domom; kontrola ženy prostredníctvom častých telefonátov, smsiek, alebo e-mailov.

Cieľom násilného správania muža k partnerke je dosiahnutie absolútnej moci a kontroly nad jej životom, názormi a telom. Na to, aby násilný muž dosiahol úplnú moc a kontrolu, potrebuje úplne oslabiť osobnosť ženy, jej sebavedomie a jej snahy konať proti násilnému správaniu. Moc a kontrolu násilný muž získava používaním istých vzorcov správania – izolácie, udržiavanie teroru a hrôzy, ponížovanie a očierňovanie, uplatňovanie absolútnej kontroly, obviňovanie partnerky z násilia a ospravedlňovanie násilia, vynucovanie triviálnych činností a vyčerpávanie, príležitostné láskavosti, skreslené vnímanie seba a reality na strane ženy. Násilný muž sa násilia dopúšťa opakovane a dlhodobo.

ČO ROBIŤ?

PRE NÁSILIE NEEEXISTUJE ŽIADNE OSPRAVEDLNENIE. NIKTO NEMÁ PRÁVO SA K DRUHÉMU ČLOVEKU SPRÁVAŤ NÁSILNE. NÁSILIE NESMIE BYŤ IGNOROVANÉ.

„Násilie je zlo, násilie nemožno prijať ako riešenie problému. Násilie je nehodné človeka, násilie je lož.“

- Ján Pavol II. -

ČO MÔŽETE UROBIŤ, AK POZNÁTE ŽENU, KTORÁ ZAŽÍVA DOMÁCE NÁSILIE

Povzbudte ju k tomu, aby o násilí hovorila.

Snažte sa získať čo najviac informácií o podstate domáceho násilia a o dostupných možnostiach pomoci.

Počúvajte ju, ak vám hovorí, že sa k nej partner, alebo manžel správa násilne. Nezľahčujte to, nespochybňujte ženu a neospravedlňujte násilie jej partnera, alebo manžela.

Povedzte jej, že za násilie je zodpovedný jej manžel, alebo partner. Žiadne správanie, alebo provokácia nie sú výhovorkou pre násilie.

Pomôžte jej nájsť bezpečné miesto, na ktoré by mohla v prípade potreby odísť aj s deťmi.

Pomôžte jej v každodenných záležitostiach a so starostlivosťou o deti.

Podel'te sa s ňou o vaše informácie o násilí páchanom na ženách a povedzte jej, že nie je sama, že je mnoho iných žien, ktoré tiež zažívajú násilie.

Povedzte jej o možnostiach riešenia jej situácie, ale do ničoho ju nenúťte. Rešpektujte jej rozhodnutia.

Povedzte jej, že násilie neprestane a že sa časom stupňuje.

Ponúknite jej, že ju budete sprevádzať, ak bude potrebovať podporu, napr. na úradoch a rôznych inštitúciách.

ČO ROBIŤ, AK STE ŽENA, KTORÁ ZAŽÍVA DOMÁCE NÁSILIE

- Pamätajte na to, že to nie je vaša vina.
 - Prelomte mlčanie a povedzte to niekomu, komu dôverujete.
 - Máte právo na život bez násilia. Nikto nemá právo sa k vám násilne správať.
 - Máte právo na život v bezpečí, ako aj na ochranu svojho života a zdravia.
 - Násilie neprestane samé. Nečakajte kým sa situácia ešte zhorší.
 - Existujú ľudia, ktorí vám pomôžu a podporia vás.
 - Vyhľadajte pomoc na oddeleniach sociálnych vecí a rodiny a v poradenských a krízových centrách pre týrané ženy.
-

STRATÉGIE NA ZVÝŠENIE BEZPEČIA

Výskumy ukazujú a prax ich potvrdzuje, že iba malý počet násilníckych mužov (len 2 až 10 %) zmení bez intervencie svoje správanie. Aj keď ukončenie násillia je v rukách muža, môžete využívať rôzne stratégie na zvýšenie bezpečia vás a vašich detí ako sú:

Krátko odmietnuť obvinenia a kritiku, ale nenechať sa zatahnuť do sporu o vine;

Odmietajú kontrolu, prelomiť izoláciu napríklad návštevou priateľky, (i keď nie každá dokáže načúvať a brať váš problém vážne);

Absolvovať nejaké kurzy, nastúpiť do zamestnania;

Informovať muža o možnosti poradenstva alebo programu pre násilníckych mužov (je však dôležité, aby poradca násilie jednoznačne odmietal a jasne to vyjadroval slovami i správaním);

Nájsť v príbuzenstve alebo medzi známymi osobu, ktorú muž rešpektuje, a požiadať ju, aby muža konfrontovala s jeho násilníckym správaním;

Odísť od muža (do ženského domu, k známym a pod.), a tým dať najavo, že ďalšie násilie nebudete trpieť a že máte aj iné životné alternatívy, Vyhľadať pomoc a nechať si poradiť buď na bezplatnej nonstop linke alebo v blízkom poradenskom centre.

„Násilím nemožno priateľa získať, ani si ho udržať. Dá sa to iba dobrotou a láskavosťou.“

- Xenofón -

„Tam, kde vyčíňa násilie, nemôže bývať pokoj. Cesty k pokoju nevedú cez ulice násilia.“

- Phil Bosmans -

LINKY A ODKAZY

OZ Pomoc obetiam násilia | Linka pomoci
0850 111 321 | nonstop
www.pomocobetiam.sk | info@pomocobetiam.sk

OZ Náruč - Pomoc deťom v kríze | 041/516 65 43
naruc@nexta.sk

OZ Aliancia žien Slovenska
0903 519 550 | SOS linka

OZ Pomoc ohrozeným deťom - Centrum Nádej
02/622 49 914 | 0905 463 425
www.centrumnadej.sk | office@centrumnadej.sk

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie
0800 212 212 | Bezplatná nonstop linka
zastavmenasilie.gov.sk

Fenestra | 0911 440 808
fenestra@fenestra.sk

Linka prokuratúry pre ohlásenie domáceho násilia
0800 300 700

Polícia | 158

Záchranná linka | 112

Internetová psychologická poradna
www.ipcko.sk

KONTAKT

NADÁCIA DeDO | Mlynská 26, Košice
bezplatné sociálne, právne poradenstvo
diskriminacia@nadaciadedo.sk | 055/7289702
www.diskriminacia.nadaciadedo.sk

